

Taryhy ýomaklar -2

Category: Degişmeler, Kitapcy
написано kitapcy | 22 январа, 2025
Taryhy ýomaklar -2 TARYHY ÝOMAKLAR

Leonid Ilýiç Brežnew aeroportda. Ol trapyň üstünde Gromyka bilen hoşlaşyp, onuň bilen üç gezek ogşaýar. Şundan soň olaryň ikisi-de bir samolýota münýär. Ikisi-de Bonndan Moskwa uçýar.

* * *

Leonid Ilýiç Brežnew Bakuwda çykyş edende, şeýle diýýär: «Yaşasyn, Owganystanyň nebitçileri!».

* * *

– «Kiçi ýer» bilen «Igoryň ýörişi hakynda hekaýatyň» arasynda nähili meňzeşlik bar? («Kiçi ýer» Brežnewiň ady bilen kitap görnüşinde çykarylýdy).
Ikisiniňem awtory näbelli.

* * *

– Brežnew döwründe sowet ykdysadyýetiniň uçudyň gyrasynda durandygy hakmy?
– Dogry. Ýöne şondan bäre ol gaty uly ädimler ätdi.

* * *

Ýokary derejedäki ýygnak gidip dur. Çilim çekişlik yglan edilýär. De Goll kümüş çilim gapyrjagyny çykarýar. Onuň ýüzünde şeýle ýazgy bar: «General de Golla minnetdar Fransiýadan».

Jonson altyn gapyrjagyny çykarýar. Onuň ýüzüne: «Lindona söýgüki aýalyndan» diýilip ýazylypdyr.

Brežnew göwher bary çauýlan çilim gapyrjagyny çykarýar. Onda şeýle ýazgy bar: «Onuň Alyhezretleri imperator Aleksandr II-ä

-Russiýa dworýançylygyndan».

* * *

Brežnew bilen Gromyko dostlukly sapar bilen Afrika ýurtlaryna gelipdir. Uçar ýere gonansoň, olary garşylamaga gelen afrikalylar dumly-duşdan hyň beripdir. Brežnew bilen Gromyko trapa münüpdür. Şonda Brežnew apbasylygy ýokaryk zyňyp-gapypdyr hem-de Gromyko şeýle diýipdir:

– Şaýyň iç tarapy düşdi. «Bijeli oglan aglamaz» diýipdirler. Indi öpüşmek seň gezegiň.

* * *

Brežnew bir adamyny ýanyna çagyryp, oňa şeýle diýipdir:

– Sen Kremlde otur-da, kommunizmiň şapagyny garşyla! Aýda 300 manadam menden al...

Ýaňky adamyň göhi gelipdir. Dogrusy, gönenipdir. Aýda 300 manady jübüsine urup, döşüne kakyp, gezip ýörmüşin. Günlerde bir gün ol ABŞ-a gezelenje gidipdir. Şol ýeriniň prezidenti ýaňky adamyny garşylap, oňa şeýle teklip edipdir:

– Halypa, gowusy, gel, sen meň ýanymda işle. Ak tamda oturagetdin kommunizmiň şapagyny garşylarsyň.

– Weý, muny! Bu adamlar, nä, pekgedir öýdýäňmi? – diýip, ýaňky adam ör-gökden gelipdir. – Sizde men wagtlaýyn işlemeli boljak, SSSR-de welin şu işim maňa ömürlük kepil geçilen iş!

* * *

Leonid Ilýiç gyz agtyjagy bilen henek edýär:

– Meň ýaly ullakan bolaňsoň, kim bolasyň gelýä?

– Baş sekretar bolasym gelýä!

– Weý, bize iki sany baş sekretar nämä derkar?

* * *

Daşary ýurt habarçysy Brežnewden soraşýar:

– Siz şeýle ägirt ýurduň üpjünçilik meselesini nähili çözüňiz?

– Şundan aňsat zat ýok. Muny merkezleşdirmegiň üsti bilen çözüäs. Bar zady Moskwa getirýäs, Moskwadanam ilatyň özi gerekli ýerine daşaya.

* * *

Brežnewiň ejesi Moskwa ~ oglunyň ýanyna görme-görşe gelipdir. Oglunyň öýünde gymmat bahaly zatlary, hyzmatkärleri, garažlarda maşyn kökünü görüp, ejesi pahyr ýarym-ýaş aglapdyr: – Wah, Lenýa jan, oguljygym! Eger-de birden gyzyllar ýene-de ýurdy alaysalar, ikimizi näderkäler?

* * *

Sowal:

– Brežnew Sowet Soýuzynyň marşaly diýen ady näme üçin aldy?

Jogap:

– Kremli alanlygy üçin.

* * *

SSSR Aragatnaşyk ministrligi Brežnewiň şekili çekilen poçta markasyny çykarypdyr. Marka bukjalara oňat ýelmeşmändir hem-de ýygy-ýygydan gaçypdyr. Ýörite komissiýa munuň näme üçin şeýle bolýandygynyň magadyna ýetipdir: ilat markany ýelimlemeginiň öňinçäsi onun arka tarapyna däl-de, ýüz tarapyna tüküripdir.

* * *

Günlerde bir gün Brežnew bilen Karter ýaryşmaşak, kim uzak aralyga öň geçmeşek edipdirler.

Karter has ýaş bolansoň, elbetde, Leonid Ilýiçden ozupdyr. Bu ýaryş metbugat sahypalarynda şeýle şöhlendirilipdir.

Amerikanyň metbugaty: «Düýn uzak aralyga ýaryşda Kartwr birinji bolup, Brežnewem soňky bolup geldi».

Sowet metbugaty: «Uzak aralyga geçirilen ýaryşy Brežnew ikinji bolup tamamlady, Karterem soňkyň öň ýany bolup tamamlady».

* * *

Gyzyl ploşadda.

- Kaka, bu diwar nämä gerek?
- Galtamanlaryň geçmezligi üçin?
- Haýsy tarapdan geçmezligi üçin?

* * *

Iki aýal biri-biriniň ýanynda çagalarynu magtaýarlar.

- Dogan jan, meň oglum edil Karl Marksyň özi-dä! – diýip, birini aýal agzyny köpürjikledip gürläp ugrapdyr. – Hiç kitaphanadan çykanok, şol okap ýör, okap ýör...
- Meniň oglum-a agynjal Leniniň ýaşlyk ýyllaryndaky bolşuna ogşayar – diýip, ikinji aýalam gürrüňe goşulypdyr. – O türmeden çykyp, bu türmä girip ýör.

* * *

- Kommunist bolduňyzmy? – diýip, başlyk ýanyndakydan sorapdyr.
- Ýok – diýip, işe alynjak jogap beripdir.
- Dogryňy aýt, hany, göni ýüzüme gara!
- Weý, başlyk jan, ýadyňyzdan çykaýdymy? Mundan on ýyl ozal şu taýda meň arzamy öz eliňiz bilen ýyrtyp, «Ozal basmaçy bolan ekeniňiz!» diýmänmidiňiz näme?

* * *

- Ogullamdan aýlanaýyn, üçüsem akylyň öýi. Her hepde gelip, meniň halymdan habar alyp gidýärler.
- Çagalaň näme kär edýä?
- Biri söwdagär, ýene biri reketçi, beýlekisem milise.

* * *

Iosif Stalin Bagirowy ýanyna çagyryp, oňa barmagyny çommaldyp, käýinipdir:

- Sizde parahorluk ýaman ösüpdür diýýäler. Şondan ötri, size iki hepde möhlet ~ paraň soňuna sogan ekilsin. Ýogsa-da, eýgilige garaşmaň!
- Ýoldaş Stalin, bir hepdä ýetirmän Azerbaýjanda parahorlugy

teýim-takyr ederin. Ýöne siz maña şoň üçin näme berjek?

* * *

Ýangyjy gutaran uçar adamhorlaryň mekan tutan jeňňelligine gonupdyr. Uçardan iňlis, fransuz, ors düşüpdür. Üçüsiniň hem amanyňy-zamanyňy ýetirmän, adamhorlaryň serkerdesiniň ýanyňa eltipdirler.

– Bu ikisini bişiriň-de, agşamlyk şamyna taýýarlaň! – diýip, serdar iňlis bilen pereňlini görkezipdir. – Muny bolsa... – Ol orsa ümläpdür. – Syrtyna depip, bärden kowup goýberiň!

– O näme üçin? – diýip, adamhorlar haýran galypdyr.

– Bu meň tabakdaşym bolupdy. Ikimiz Moskwada ýokary partiýa mekdebidde bileje okapdyk.

* * *

Deputatlaryň ýygnagy gidip dur. Gün tertibinde ýurdy ykdysady krizisden alyp çykmak meselesi keserdilipdir. Biri çykyp, şeýle diýýär:

– Geliň, ABŞ-a, Kanada, Günbatar Ýewropa uruş ygılan edeliň. Olar bizi ýeňerler hem-de ykdysasy krizisden alyp çykarlar.

– Birdenkä biz ýeňäýsek näme? – diýip, oturanlardan biri sowal beripdir.

* * *

– Oglum, «Özbekistany Orsyýediň basyp alşy» diýen temadan kandidatlyk dissertasiýasyny goraýar.

– Ýogsa-da, seň özüň haýsy temadan gorapdyň?

– «Özbekistanyň Orsyýede meýletin goşulmagy» diýen temadan gorapdym.

* * *

Bir möjek ferma müdirini süýräp barýamyş. Onuň bolup barşyny gören tilki zyndan gygyrypdyr:

– Eý, möjek dogan, sen goýun ýerine ferma müdirini alyp barýaň-la?

– Nädeýin dagy?... Fermaň goýunlary arryk-da! – diýip, agyr ýüki göterip barýan möjek has-haslapdyr.

* * *

Bir gaz joşup-joşup gürläpdir:

– Men ördegiň daýzasy.

Pişigem ondam kem galmandyr:

– Menem gaplaňyň balasy.

* * *

Çeňnege düşen balyk gözünden boýur-boýur ýaş döküp, ah çekdi:

– Arman nebsime buýrup bilmedim-dä, ýogsa, geçip durmaýan günüm ýokdy...

* * *

Daşary ýurt habarçysy Wladimir Ilýiçe sowal berýär:

– Siziň pikiriňizçe, Russiýada näçe sany hakyky bolşewik bar?

Proletariatyň serdary biraz böwrüni diňläp, şeýle jogap berýär:

– Meň bilýänim-ä, üç sany: Lenin, Ulyanow we men!

* * *

Stalin döwründe üç adamyny türmä dykypdyrlar. Kamerada olar birek-birek bilen tanyşýarlar.

– Seni näme üçin basdylar?

– Görnükli partiýa işgäri Radegi tankyt edenim üçin...

– Menem şol adamyny goldanym üçin.

– Menem Radegiň özi.

* * *

Iki sany gedaý otyr. Biriniň döşüne «Iwan», beýlekisiniňkä «Abram» diýlip ýazylypdyr.

Ötegeçiler pul taşlap geçip durlar. Olar Iwana bir manat oklasalar, Abrama hiç zat bermändirler.

– Senem döşüňe «Iwan» diýip ýaz, onsoň, saňa-da pul bererler!

– diýip ötegçileriň biri oňa maslahat beripdir.

Ötegçi gidensoň, Abram Iwana şeýle diýipdir:

– Moýşa, ýankyny gördüňmi? Bu alasamsyk ikimize akyl berjek bolýa!

Rus metbugat materiallaryndan terjime edildi.

Çeşme: «WATAN» gazetini, 1996 ý. Değişmeler